

Παρακολουθώντας τις παγκόσμιες εξελίξεις και πρακτικές στη νομική επιστήμη και τους τομείς που αυτή υπηρετεί και θέλοντας να προσφέρουμε στους αναγνώστες μας ενημέρωση αιχμής και τα «εργαλεία» εκείνα που θα τους βοηθήσουν να ασκούν τις υπηρεσίες τους αποτελεσματικά και με επιτυχία, εγκαινιάζουμε μια νέα στήλη, όπου θα φιλοξενούνται σκέψεις, απόψεις και σχολιασμοί αναφορικά με το νομικό πεδίο της Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών (ADR - Alternative Dispute Resolution).

Ως ADR προσδιορίζεται όλο το φάσμα των διαδικασιών που, όταν εφαρμοστούν, υπηρετούν την επίλυση των διαφορών, ως εναλλακτικές της παραδοσιακής αντιδικίας στα δικαστήρια. Σε αυτές περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και η Διαμεσολάβηση, η Διαιτησία και η Διαπραγμάτευση.

Η αναγκαιότητα εφαρμογής των πρακτικών της εναλλακτικής επίλυσης διαφορών (ADR) και ο σύγχρονος ρόλος του δικηγόρου (Α' μέρος)

Δήμητρα Κ. Τριανταφύλλου, Δικηγόρος / Διαμεσολαβήτρια αστικών, εμπορικών και οικογενειακών διαφορών και διαφορών των Επιχειρήσεων (ADRgroup-UK, Harvard Law School-USA, SSR-NL, ISBM-AT, ERA-DE), Διαπραγματευτής (Harvard Law School)

«Πολίτες και επιχειρήσεις δεν πρέπει να αποκóπτονται από την άσκηση των δικαιωμάτων τους απλώς και μόνον επειδή τους είναι δύσκολο να κάνουν χρήση του συστήματος απονομής δικαιοσύνης, ή δεν έχουν τα οικονομικά μέσα προς τούτο, ή δεν μπορούν να περιμένουν τη διεξαγωγή δίκης ή δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τη γραφειοκρατία»¹, Viviane Reding, Αντιπρόεδρος Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Επίτροπος αρμόδια για τη δικαιοσύνη.

Ο περιορισμός του κόστους, χρονικού και οικονομικού, όπου είναι εφικτό στα επί μέρους πεδία της επιχειρηματικής δράσης είναι ένας σταθερά επιδιωκόμενος στόχος για τη βιωσιμότητα και ανάπτυξη της κάθε οικονομικής μονάδας. Παράλληλα, η σχέση κόστους και αποτελέσματος και η βελτιστοποίηση της εξαγόμενης αναλογίας είναι μία ακόμη σταθερή επιδίωξη στο χώρο της οικονομίας.

Στο πνεύμα των παραπάνω πάγιων πρακτικών της συνετούς οικονομικής διαχείρισης, σε συνδυασμό με την ανάγκη μείωσης της διακινδύνευσης στις διασυννοριακές εμπορικές συναλλαγές και την ενίσχυση και τόνωση του ευρωπαϊκού επιχειρείν, και υπό το φως της επικείμενης συμμόρφωσης της νομοθεσίας των κρατών μελών με την Οδηγία

2008/52/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 «για ορισμένα θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις», τα τελευταία 2 έτη (Δεκέμβριο 2008 με Απρίλιο 2010) πραγματοποιήθηκε σε 26 κράτη μέλη της ΕΕ (πλην της Δανίας) τρίπτυχη έρευνα στα πλαίσια ενός σχεδίου (project) που χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τίτλο «The Cost of Non ADR - Surveying and Showing the Actual Costs of Intra-Community Commercial Litigation»² (Το κόστος της μη εφαρμογής Εναλλακτικών Τρόπων Επίλυσης - Ερευνώντας και Επιδεικνύοντας τα πραγματικά κόστη της Ενδοκοινοτικής Εμπορικής Δικαστικής Διαμάχης), το οποίο διεκπεραιώθηκε από το ADR CENTER της Ρώμης σε συνεργασία με την UEAPME

(European Association of Craft, Small and Medium-Sized Enterprises), την ECLA (European Company Lawyers Association) και ομάδα νομικών ερευνητών από τα κράτη μέλη ειδικευμένων στον τομέα της εναλλακτικής επίλυσης διαφορών (στο εξής ADR).

Μεθοδολογία

Το κίνητρο για την επιλογή της μεθοδολογίας για τις διεξαχθείσες κατά τα παραπάνω, επί μέρους έρευνες, ήταν η επιδίωξη να εξακριβωθούν και να παρασχεθούν τα ακριβή δεδομένα για τις δαπανηρές συνέπειες που υφίστανται οι εμπορικές επιχειρήσεις, ως αποτέλεσμα της ελλιπούς ανάπτυξης στη δυνατότητα χρήσης των ADR.

Μοιράστηκαν ερωτηματολόγια³ σε εταιρίες της ΕΕ⁴ και δικηγόρους νομικών υπηρεσιών εταιριών της ΕΕ, καθώς και σε νομικούς ερευνητές ανά κράτος⁵, η συμπλήρωση των οποίων απέδωσε το υλικό τριών ξεχωριστών ερευνών, οι οποίες και έτυχαν επεξεργασίας για την εξαγωγή των τελικών συμπερασμάτων σχετικά με την κατάσταση που επικρατεί στην ενδοκοινοτική πρακτική στον τομέα των ADR.

Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποιες από τις υποβληθείσες ερωτήσεις στις δύο πρώτες έρευνες (σε εταιρίες/επιχειρήσεις και δικηγόρους επιχειρήσεων) όπως: ο αριθμός των εκκρεμών εμπορικών και αστικών δικαστικών υποθέσεων των ερωτηθέντων, ο αριθμός των εκκρεμών διασυνοριακών (πάντα εντός ΕΕ) εμπορικών και αστικών δικαστικών υποθέσεων, δικηγορικά και δικαστικά έξοδα τα οποία προκαλούνται σε σχέση με διασυνοριακές διαφορές, ο υπολογισμός του μέσου όρου του ετήσιου κόστους για την επιχείρηση (χρόνος που αναλώνεται από το προσωπικό, «κόστος ευκαιριών», απώλεια αγαθών κ.λπ.) που προκαλούνται σε σχέση με διασυνοριακές διαφορές, η ελάχιστη αξία διαφοράς που εκλαμβάνεται, ως αξιολογίσιμη για την έναρξη δικαστικής διαμάχης σε δικαστήριο της ΕΕ, η τάση «αποστροφής» προς τον κίνδυνο (risk aversion) και η πραγματοποίηση συμβάσεων με διασυνοριακούς αντισυμβαλλόμενους, η γνώση/αντίληψη των ερωτηθέντων σχετικά με το μέσο όρο: ποσοστού επιτυχίας της διαμεσολάβησης, διάρκειας της διαμεσολάβησης, χρονικής απόστασης από την εισαγωγή του αιτήματος για διαμεσολάβηση έως τη λήξη αυτής, κατά πόσο είχαν ή όχι, οι ερωτηθέντες εταιρική πολιτική για ADR/διαμεσολάβηση, η οποία προέβλεπε, ώστε τα μέρη να απευθύνονται πρώτα σε παροχέα ADR/διαμεσολάβησης και να αφήνουν τη δικαστική διαμάχη, ως τελευταία λύση, κατά πόσο είχαν ή όχι, οι ερωτηθέντες προχωρήσει σε πολιτική ασφαλιστικής κάλυψης νομικών εξόδων, η οποία να καλύπτει και το κόστος διαμεσολάβησης και διαιτησίας στην περίπτωση εγχώριων ή διασυνοριακών εμπορικών διαφορών, η αντίληψη/άποψη των ερωτηθέντων για τη σημασία να έχουν, ως σύμβουλο, δικηγόρο εκπαιδευμένο στις τεχνικές της διαμεσολαβητικής συνηγορίας και ειδικευμένο στον πεδίο των ADR και άλλες.

Η τρίτη έρευνα, (τα αποτελέσματα της οποίας θα παρουσιαστούν στο Β' μέρος του παρόντος, στο επόμενο τεύχος), που πραγματοποιήθηκε από τους, ανά κράτος-μέλος

νομικούς ερευνητές, στόχευσε στην εξακρίβωση της χρονικής διάρκειας, του κόστους και των άλλων δαπανών στην πάροδο του χρόνου, που απαιτούνται για την επίλυση των εγχώριων διαφορών ενώπιον των τοπικών δικαστηρίων, την επίλυση των διασυνοριακών διαφορών, την επίλυση εγχώριων και διασυνοριακών διαφορών με υπαγωγή στη διαιτησία, την επίλυση των εγχώριων και διασυνοριακών διαφορών με υπαγωγή στη διαμεσολάβηση καθώς επίσης τις συνθήκες της αγοράς του κράτους μέλους για την πρόσληψη πληρεξούσιου δικηγόρου προς αντικατάσταση του εταιρικού δικηγόρου, τη μεθοδολογία υπολογισμού αμοιβών για δικαστικές και εξωδικαστικές ενέργειες.

Ευρήματα α' και β' έρευνας σε επιχειρήσεις και δικηγόρους

Τα ευρήματα των δύο πρώτων ερευνών κατέδειξαν σε γενικές γραμμές τα ακόλουθα ενδιαφέροντα:

Ως προς τη θέση/επίπεδο/status των διασυνοριακών διαφορών στην ΕΕ: η χρήση των ADR στην ΕΕ από τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και τη νομική κοινότητα, είτε αφορά τη διαμεσολάβηση είτε τη διαιτησία, δεν είναι ανάλογη της χρήσης της παραδοσιακής δικαστικής διαδικασίας. Όσον αφορά δε τις διασυνοριακές διαφορές και την αντιμετώπισή τους και πάλι οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις δηλώνουν ότι κατά το παρελθόν, το 44,8%, έχουν προσφύγει στη δικαστηριακή οδό, το 24,1% δηλώνουν ότι έχουν προσφύγει στη διαιτησία, το 5,7% στη διαμεσολάβηση, ενώ το 50,5% απαντούν ότι ουδέποτε είχαν διασυνοριακή διαφορά. Στο ίδιο ερώτημα και οι δικηγόροι κινούνται σε παραπλήσια δεδομένα με μία μικρή απόκλιση, όπου το 31,9% εξ αυτών δηλώνουν ότι χειρίστηκαν τις διασυνοριακές υποθέσεις τους προσφεύγοντας στα δικαστήρια, το 34,7% στη διαιτησία, το 22,2% στη διαμεσολάβηση, ενώ το 44,4% απαντούν ότι δεν είχαν καμία διασυνοριακή υπόθεση.

Ως προς το κόστος των διαφορών στην ΕΕ για επιχειρήσεις: σύμφωνα με τα δεδομένα, πάνω από τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων επιχειρήσεων και δικηγόρων (71% και 79% αντίστοιχα) ανέφεραν ότι ένα υπολογίσιμο μερίδιο του προϋπολογισμού των επιχειρήσεων κατανέμεται για την κάλυψη νομικών και δικαστικών εξόδων σχετιζομένων με διασυνοριακές διαφορές. Το 72% των επιχειρήσεων και το 81% των δικηγόρων αναφέρουν ότι το ίδιο υπολογίσιμα ποσά και για τον ίδιο λόγο δαπανώνται και για την κάλυψη

άλλων δαπανών (χρόνος που δαπανάται από το προσωπικό, κόστος ευκαιριών, απώλεια αγαθών, άρνηση πληρωμών ή μερική πληρωμή οφειλών, βλάβη εμπορική φήμη) που σχετίζονται με διασυνοριακές διαφορές.

Το 39,3% των δικηγόρων δήλωσαν ότι δαπανούν το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου τους στη σύνταξη των ισχυρισμών τους. Οι επιχειρήσεις αντίστοιχα σε ποσοστό 66,6% υπολογίζουν ότι αφιερώνουν ισόποσο χρόνο σε κάθε στάδιο της δικαστικής διαμάχης.

Όσον αφορά δε στο ερώτημα της αξιολόγησης διαφοράς προκειμένου να εμπλακούν σε δικαστικό αγώνα, επιχειρήσεις και δικηγόροι, σε ποσοστό 45% και 31% αντίστοιχα, θεωρούν το ποσό άνω των 50.000 €, ως άξιο δικαστικής εμπλοκής σε διασυνοριακή διαμάχη. Εξίσου όμως σημαντικό ποσοστό, 22% και 31% αντίστοιχα θεωρούν άξιος διαμάχης και τις διαφορές άνω των 10.000€.

Η αποφυγή του κινδύνου διεθνούς διαμάχης φαίνεται ότι επηρεάζει σημαντικά, κατά 42% τους δικηγόρους και κατά 37% τις επιχειρήσεις, στην απόφασή τους να συμβληθούν σε διασυνοριακή σύμβαση με δυνατότητες παραδοσιακής διευθέτησης της πιθανής διαφοράς που θα ανακύψει.

Ως προς την ατομική αξιολόγηση των ADR και την ενημερότητα και ευαισθητοποίηση με τη διαδικασία της διαμεσολάβησης, δικηγόροι και επιχειρήσεις και υπό το φως της επικείμενης συμμόρφωσης (21η Νοεμβρίου 2010 και 21η Μαΐου 2011) με την Οδηγία, αφενός δείχνουν περισσότερο ενημερωμένοι οι πρώτοι, σε ποσοστό 50% περίπου, και λιγότερο ενημερωμένοι οι δεύτεροι, σε ποσοστό 33% περίπου, τόσο για τον μέσο όρο ποσοστιαίας επιτυχίας της διαμεσολάβησης (80%), όσο και για το μέσο όρο διάρκειας της διαμεσολαβητικής διαδικασίας από την ημερομηνία του αιτήματος υπαγωγής στη διαδικασία, έως τη λήξη της (40 ημέρες) και αφετέρου σε πολύ μεγάλο ποσοστό (περισσότερο από τα δύο τρίτα) αμφότερες οι ομάδες έχουν ξεκάθαρη και σωστή αντίληψη για συγκεκριμένες και ουσιώδες ιδιαιτερότητες της διαμεσολαβητικής διαδικασίας, όπως τη δυνατότητα προσφυγής στη διαμεσολάβηση εκκρεμύσεως της διαιτητικής διαδικασίας, τη δεσμευτικότητα της υπογραφείσας συμφωνίας κατά τη διάρκεια της διαμεσολάβησης, την αδυναμία του διαμεσολαβητή να επιβάλει την απόφασή του στα μέρη καθώς και το γεγονός ότι η διαμεσολάβηση είναι ελεύθερη κινδύνου, δεδομένου ότι τα μέρη δύνανται κάθε στιγμή να εγκαταλείψουν τη διαδικασία.

Στο πεδίο όμως της εταιρικής αξιολόγησης των ADR και την ενημερότητα και ευαισθητοποίηση με τη διαδικασία της διαμεσολάβησης, δικηγόροι και επιχειρήσεις βρίσκονται σε αντίφαση, ως προς την υφιστάμενη τάση των επιχειρήσεων να ενσωματώσουν εταιρική πολιτική ADR και διαμεσολάβησης, κατά το μέρος που οι πρώτοι εκπροσωπώντας τους οργανισμούς/πελάτες απαντούν, σε ποσοστό 37% θετικά, ενώ οι ίδιες οι οργανώσεις απαντούν σε ποσοστό 72%, αρνητικά. Στη συνέχεια όμως οι απαντήσεις τους βρίσκονται σε ακολουθία απαντώντας θετικά, σε χαμηλό ποσοστό 16% οι δικηγόροι και 12% οι εταιρίες, ως προς την ασφαλιστική πολιτική των εταιριών και την πρόβλεψη της κάλυψης εξόδων διαμεσολάβησης και διαιτησίας στην περίπτωση εγχώριων ή διασυνοριακών εμπορικών διαφορών.

Στο ερώτημα ποια είναι η τοποθέτηση δικηγόρων και επιχειρήσεων, ως προς τη χρησιμότητα μιας συνάντησης, οι μὲν με τους πελάτες τους και οι δε με τον οργανισμό τους, προκειμένου να αξιολογήσουν την ενσωμάτωση στις συμβάσεις τους ρήτρας, που να αξιώνει στην περίπτωση διαμάχης, να απευθύνονται πρώτιστα σε παροχέα διαμεσολάβησης, πριν πάνε στο Δικαστήριο, οι δικηγόροι αξιολογούν τα προσόντα της υποχρεωτικής ρήτρας από σημαντικής έως πολλής αξίας, ενώ οι επιχειρήσεις ανάμεσα στο πολύ μικρής έως σημαντικής αξίας.

Και οι δύο ομάδες προσδίδουν σημασία στην εκπαίδευση στη διαμεσολαβητική συνηγορία, οι δικηγόροι στα δύο τρίτα τους δηλώνοντας ότι είναι πολλής έως πάρα πολλής αξίας, ενώ οι επιχειρήσεις κατά το ήμισυ τους τοποθετούν την αξία μιας τέτοιας εκπαίδευσης ανάμεσα στο φάσμα της σημαντικής έως πολλής αξίας.

Το τελευταίο κεφάλαιο των ερωτηματολογίων στις δύο έρευνες περιλαμβάνει και δημοσκοπήση που διενεργήθηκε, για να διερευνηθεί η απήχηση της Οδηγίας στους δικηγόρους και τις επιχειρήσεις. Η ανταπόκριση και στις δύο ομάδες σε αναλογία μεγαλύτερη των δύο τρίτων ήταν θετική. Όπως επίσης θετική ήταν και πάλι σε αναλογία δύο τρίτων περίπου η απήχηση στη δημοσκοπήση για την αποδοχή ή όχι της απαίτησης σε εσωτερικό νόμο της συμμετοχής σε διαμεσολαβητική διαδικασία, πριν την προσφυγή στο Δικαστήριο, στην περίπτωση αστικών και εμπορικών υποθέσεων.

Σχολιασμός

Αναλύοντας τα ευρήματα πολύ ξεκάθαρα καταδεικνύεται ότι οι διαδικασίες Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών (ADR), είτε αναφερόμαστε στη Διαιτησία, είτε στη Διαμεσολάβηση, ακόμη δεν χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και τη νομική κοινότητα της ΕΕ για την επίλυση των διαφορών τους, με τη συχνότητα που χρησιμοποιείται η παραδοσιακή δικαστική διαδικασία.

Μάλιστα, τα δεδομένα δείχνουν ότι τα ADR δεν τυγχάνουν εφαρμογής ούτε και στις διασυνοριακές διαφορές, παρόλο που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας. Τα μέρη παρουσιάζονται απρόθυμα να ακολουθήσουν νέους δρόμους, κι έτσι συνεχίζουν να επαφίονται στους δικαστικούς αγώνες αυξάνοντας τα έξοδα, μειώνοντας τα έσοδα και παρεμποδίζοντας την ανάπτυξή τους.

Τα σημερινά χαμηλά ποσοστά χρήσης αφήνουν μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης του θεσμού στην ΕΕ με την επικείμενη συμμόρφωση των νομοθετικών διατάξεων των κρατών μελών με την Οδηγία. Το χαμηλό κόστος των διαδικασιών των ADR θα βελτιώσει τις δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται οι επιχειρήσεις για την επίλυση διακοινοτικών εμπορικών διαφορών, με αποτέλεσμα να αποκτήσουν ουσιαστική ανάπτυξη και να εξοικονομήσουν τις περαιτέρω συμπληρωματικές υπέρπουσες δαπάνες, καθώς και άλλες απώλειες εξαιτίας της διαχείρισης της διασυνοριακής δικαστικής διαμάχης.

Ο, έως σήμερα, (χαμένος) χρόνος που τα μέρη αναφέρουν ότι επενδύουν στους δικαστικούς αγώνες είναι μία απολεσθείσα αξία, που επιπροσθέτως χάνει την περαιτέρω ευκαιρία αξιοποίησής της. Στη διαμεσολάβηση ο αφιερώνος χρόνος στη διαδικασία, δίνει ωφέλιμα αποτελέσματα, ευκαιρία επανεκτίμησης της διαφοράς, είναι δηλαδή παραγωγικός χρόνος, αξιοποιήσιμος ακόμη και στην περίπτωση που υπάρξει αποτυχία και καταλήξουν τα μέρη στο δικαστήριο.

Το χαμηλό κόστος της διαμεσολάβησης, επιτρέπει και ενθαρρύνει την ενασχόληση και επιδίωξη επίλυσης, ακόμη και στις «αποκλεισμένες», λόγω του απαγορευτικού χαμηλού αντικειμένου της διαφοράς τους, διαμάχες δίνοντας την ευκαιρία αφενός να επιλυθούν αυτές και αφετέρου να ανασυστήσουν τα μέρη την πιθανά επικερδή διαταραγμένη σχέση τους με τη δυνατότητα να τη βελτιώσουν.

Είναι πολύ ανησυχητική για την προοπτική της βιωσιμότητας των πολύτιμων διασυνοριακών επιχειρηματικών σχέσεων και όλων

όσων αυτές προσπορίζουν στις περιοχές που φιλοξενούνται, η απροθυμία υπογραφή διασυνοριακών συμβάσεων συνεργασίας για την αποφυγή, απλώς και μόνο, των δικαστικών αγώνων σε ξένο έδαφος στην περίπτωση διαμάχης. Η προοπτική της διαμεσολάβησης διασκεδάει τους φόβους και ανοίγει λεωφόρους εμπορικών συναλλαγών και ανάπτυξης.

Τα ευρήματα από την ατομική και εταιρική αξιολόγηση καταδεικνύουν εύγλωττα ότι ο νομικός κόσμος στην ΕΕ και κατά συνέπεια, όπως φαίνεται και ο επιχειρηματικός της κόσμος, δεν είναι ακόμη ενημερωμένοι επαρκώς για τις δυνατότητες, τη χρησιμότητα, τη λειτουργικότητα, καθώς και την αποτελεσματικότητα και τις ωφέλειες της διαμεσολάβησης στις επιχειρήσεις. Από τις δοθείσες απαντήσεις και των δύο ομάδων, καταφαίνεται ότι δεν έχουν ακόμη αντιληφθεί ότι η διαμεσολάβηση είναι ένα σημαντικό επιχειρηματικό εργαλείο υποδομής και ανάπτυξης, προορισμένο να συντελέσει στην πρόοδο και προαγωγή των δράσεων γενικότερα και των αποτελεσμάτων των επιχειρήσεων. Επιπρόσθετα ο νομικός κόσμος δείχνει ότι δεν έχει γίνει αποδέκτης των μηνυμάτων των αλλαγών που διαφαίνονται στον ορίζοντα. Είναι αναγκαία επομένως η περισσότερη, ευρύτερη και συστηματικότερη ενημέρωση και επικοινωνία του θεσμού με τους παραγωγικούς/οικονομικούς φορείς και το νομικό κόσμο.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/1060&format=HTML&aged=0&language=EL&guiLanguage=en>
2. Ref. Number JLS/CJ/2007-1/18-30-CE-022337900-43
3. <http://www.adrcenter.com/international/civil-justice-the-cost-of-a-non-ADR.html>
4. Εταιρίες παροχής υπηρεσιών, συμβουλευτικές, εμπορίου, δημόσιες, κοινής ωφέλειας, με αριθμό εργαζομένων κατά 77% άνω των 250, κατά 7% από 101 έως 250, κατά 8% από 21 έως 100 και κατά 8% κάτω από 20 εργαζόμενους και με κύκλους εργασιών σε €: κατά 59% άνω των 50 εκατ., κατά 24% από 10 έως 50 εκατ., κατά 12% από 1 έως 10 εκατ. και κατά 5% λιγότερο από 1 εκατ. € και με εξαγωγές στην ΕΕ σε ποσοστό επί του κύκλου εργασιών τους πάνω από 50% [22% των ερωτηθέντων], 26- 50% [24% των ερωτηθέντων], 6-25% [25% των ερωτηθέντων], 1-5% [7% των ερωτηθέντων] και 0% [22% των ερωτηθέντων]
5. http://www.adrcenter.com/jamsinternational/civil-justice/Legal_researchers_biographies.pdf